

Ko e Hā 'Oku Ma'u ai 'e he Fakamo'uí ha Siasí?

1. Lau 'a e ngaahi fakamatala ko 'ení pea laine'i 'a e ngaahi 'uhinga 'oku ma'u ai 'e he Fakamo'uí ha Siasí.

Kuo fokotu'utu'u 'a e Siasi 'o Sīsū Kalaisi kuo fakafoki maí ke ako'i 'a hono kakato 'o 'Ene tokāteliné pea ke ngāue 'aki 'a Hono mafai lakanga fakataula'eikí ke fakahoko 'a e ngaahi ouau 'oku fiema'u ke hū ai ki he pule'āngā 'o e 'Otuá. 'Oku fakamavahe 'e he kāingalotu 'oku 'ikai ke nau ma'ulotu 'i he Siasí kae fakafalala pē ki he tu'unga fakalaumālie fakafo'ituitui, 'a kinautolu mei he ngaahi me'a mahu'inga 'o e ongoongoleleí: 'a e mālohi mo e ngaahi tāpuaki 'o e lakanga fakataula'eikí, ko hono kakato 'o e tokāteline kuo fakafoki maí, pea mo e ngaahi fakalotolahi mo e faingamālie ke faka'aonga'i e tokāteline ko iá. (Dallin H. Oaks, "Ko e Fiema'u ke 'i ai ha Siasí," *Liahona*, Nōvema 2021, 25)

Hili e hē mei he mo'oní mo e movetevete e Siasi kuó Ne fokotu'u lolotonga 'ene 'i he māmaní, na'e toe fokotu'u 'e he 'Eikí 'a e Siasi 'o Sīsū Kalaisí 'o fakafou 'i he Palōfita ko Siosefa Sāmitá. Na'e kei tu'u pē 'a e taumu'a mei he kuonga mu'á; ke malanga 'aki 'a e ongoongolelei 'o Sīsū Kalaisí mo hono fakahoko 'o e ngaahi ouau 'o e fakamo'uí—'i hono fakalea 'e tahá, ke 'omi e kakaí kia Kalaisi. Pea 'i he taimí ni, 'oku fakafou 'i hono toe fakafoki mai 'o e Siasí ni 'a hono fakahoko ko ia 'a e tala'ofa 'o e huhu'í ki he ngaahi laumālie 'o kinautolu kuo pekia ka ne 'ikai ha'anau 'ilo ki he 'alo'ofa 'a e Fakamo'uí lolotonga 'enau kei mo'uí. (D. Todd Christofferson, "Uhinga 'o e Siasí," *Liahona*, Nōvema 2015, 108)

Hiki ha fakamatala fakanounou 'o e me'a na'á ke ako mei he ngaahi fakamatala ko 'ení fekau'aki mo e 'uhinga 'oku 'i ai ai ha Siasi 'o e Fakamo'uí 'i he māmaní.

2. 'I he taimi na'e fokotu'u ai 'a e Siasi 'i 'Epeleli 'o e 1830, ko e toki 'osi atu pē ia hono fuofua pulusi 'o e Tohi 'a Molomoná. Na'e fakamamafa'i 'e he 'Eikí 'i he Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 20:9–36, ha ngaahi mo'oni lahi 'oku ako'i 'i he Tohi 'a Molomoná.

Ako 'a e ngaahi veesi ko 'ení, 'o kumi e ngaahi mo'oni mahu'inga na'e ako'i 'e he Fakamo'uí fekau'aki mo Ia mo 'Ene tokāteliné. Fakakaukau ke faka'aonga'i 'a e ngaahi futinouti ki he ngaahi potufolofola ko 'ení ke tokoni ke ma'u ha fakamatala mahu'inga.

Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 20:8–15 (Ko e Tohi 'a Molomoná mo hono fatongia 'i hono Fakafoki Mai 'o e Ongoongolelei)

Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 20:17–25 (Ko e palani 'o e fakamo'uí)

Fili ha mo'oni 'e ua pe lahi ange na'á ke ako. Hiki 'a e 'uhinga 'okú ke pehē 'e mahu'inga ai ke fakamamafa'i 'a e ngaahi mo'oni ko 'ení 'i hono fokotu'u 'a e Siasi.